

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat
Aan de Staatssecretaris Mijnbouw
CC de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

TER BESLISSING

Datum

3 april 2023

Kenmerk

DGBI / 26983706

nota

Beslisnota beantwoording Kamervragen over de
Nationale Grondstoffenstrategie

Kopie aan

Parafenroute

[Redacted signature area]

Bijlage(n)

1

Aanleiding

- De Nationale Grondstoffenstrategie (NGS) is op 9 december 2022 aangeboden aan de Tweede Kamer.
- De Tweede Kamer heeft in een schriftelijk overleg 202 vragen gesteld over deze strategie. In de bijlage vindt u de antwoorden op deze vragen.
- De vragen zijn woensdag 20 januari jl. binnengekomen.
- De beantwoording is parallel ter medeondertekening voorgelegd aan de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Dit leidde nog tot een aantal aanpassingsvoorstellen.
- Bijgaand een versie waarin waarin deze opmerkingen zijn verwerkt.

Geadviseerd besluit

- U kunt de aanbiedingsbrief en de beantwoording indien akkoord ondertekenen.

Kernpunten

- VVD, D66, het CDA, de SP, de PvdA en GroenLinks, de Partij voor de Dieren, Volt en de SGP hebben een aantal opmerkingen gemaakt en vragen gesteld over de NGS.
- Uit de opmerkingen blijkt steun voor de NGS die is gericht op het borgen van voldoende toegang tot kritieke grondstoffen en op het efficiënt omgaan met de beschikbare kritieke grondstoffen.
- De vragen gaan in op de verschillende handelingsperspectieven die in de strategie staan benoemd: 1. Circulariteit en innovatie, 2. Duurzame Europese mijnbouw en raffinage, 3. Diversificatie, 4. Verduurzaming internationale ketens en 5. Kennisopbouw en monitoring.

- Een aantal vragen heeft betrekking op *circulariteit en innovatie*. In de beantwoording wordt onder meer ingegaan op de relatie tussen de NGS met het Nationaal Programma Circulaire Economie. Deze beleidsstukken zijn in onderlinge samenhang zijn opgesteld en zullen ook in nauwe samenwerking nader worden uitgewerkt en gerealiseerd.
- Over *duurzame Europese mijnbouw en raffinage* wordt opgemerkt dat het kabinet bij de totstandkoming van de Critical Raw Materials Act pleit voor duurzame mijnbouw van kritieke grondstoffen in Europa. Met betrekking tot diepzeemijnbouw wordt aangegeven dat het kabinet hierover nog een integrale afweging zal maken. Verder komt het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen in meerdere vragen en antwoorden tot uitdrukking.
- Naar aanleiding van vragen over *diversificatie* van handelspartners wordt in de beantwoording opgemerkt dat dit een manier om de risico's van strategische afhankelijkheden te verkleinen. Nederland zet zich in EU-verband in voor het afsluiten van grondstoffenpartnerschappen met derde landen.
- In reactie op vragen over *verduurzaming van internationale ketens* staat aangegeven dat dit een randvoorwaarde en een handelingsperspectief is om voor Nederland leveringszekerheid van kritieke grondstoffen te bereiken.
- Over *kennisopbouw en monitoring* wordt in de beantwoording opgemerkt dat het kabinet voornemens is om de grondstoffenscanner, die het bedrijfsleven inzicht geeft in de soorten grondstoffen die nodig zijn voor verschillende eindproducten, stapsgewijs uit te breiden met nieuwe data.
- Over de beoogde speciaal vertegenwoordiger wordt toegelicht dat het idee is dat deze zich namens Nederland internationaal zal inzetten voor een grotere leveringszekerheid van kritieke grondstoffen en daaraan gerelateerde strategische componenten en finale producten in Nederland en Europa.
- Daarnaast zijn er vragen gesteld over onderwerpen die ook liggen op het terrein van de Minister voor Klimaat en Energie en vragen over diepzeemijnbouw.
- De beantwoording van de SO-vragen is in lijn met de inhoud van de grondstoffenstrategie. Over de financiële dekking vindt nog nadere besluitvorming plaats, zodat de ambities zoals verwoord in de NGS en deze beantwoording ook daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd. De NGS zal in de eerste helft van 2023 nader worden uitgewerkt.

Toelichting

- Ten aanzien van de eerste versie die u heeft ontvangen zijn nog enkele aanpassingen doorgevoerd:
 - In de beantwoording van vragen met betrekking tot internationale partnerschappen wordt opgemerkt dat Nederland op sommige terreinen (niet op het gebied van markttoegang) ook zelf afspraken kan maken met derde landen. Hier ligt een rol weggelegd voor de aan te trekken speciaal vertegenwoordiger grondstoffen.
 - In de Nationale Grondstoffenstrategie staat aangegeven dat het kabinet onderzoekt of Atradius DSB, Invest International, Invest NL en de RVO een rol kunnen spelen. In de beantwoording staat – in aanvulling hierop – dat het kabinet, net als andere Europese lidstaten (zoals België, Duitsland en Italië), publieke instrumenten via Atradius DSB, Invest International, Invest NL en de RVO wil gebruiken om een

- rol te spelen in de ontwikkeling en financiering van de waardeketen van kritieke grondstoffen.
- De antwoorden op het terrein van diepzeemijnbouw zijn aangepast om beter tot uitdrukking te brengen dat het kabinet nog bezig is met een zorgvuldige standpuntbepaling over diepzeemijnbouw, waarin zowel de milieu impact als de strategische belangen goed worden meegewogen.
 - Verder is toegevoegd dat de in december j.l. opgerichte interdepartementale Task Force Strategische Afhankelijkheden, als onderdeel van de programmatische aanpak van de grondstoffenstrategie, kritieke grondstoffen nader zal analyseren op strategische afhankelijkheden en advies uitbrengen wat betreft mitigeropties op nationaal en EU-niveau.¹ Aanvullend wordt opgemerkt dat dit zal gebeuren in samenwerking met de speciaal vertegenwoordiger grondstoffenstrategie.
- VVD geeft aan blij te zijn met de komst van de strategie en heeft behoefte aan concretisering. De leden willen inzetten op minder kwetsbare afhankelijkheden op het terrein van leveringszekerheid van kritieke grondstoffen.
 - D66 benadrukt dat het cruciaal is dat we op nationaal en op Europees niveau strategisch nadenken over onze grondstoffenbehoefte en hoe we in de toekomst in deze vaak groeiende behoefte kunnen blijven voldoen.
 - CDA is van mening dat het van groot belang is om de leveringszekerheid van kritieke grondstoffen te vergroten en zou in de uitwerking van de grondstoffenstrategie graag meer aandacht zien voor het strategisch versnellen van de circulaire economie en een groene-industriepolitiek.
 - PvdA en GroenLinks achten het van groot belang dat mens en milieu het focuspunt zijn in het nationale en Europese grondstoffenbeleid.
 - Partij voor de Dieren heeft met interesse kennisgenomen van de Nationale Grondstoffenstrategie en stelt enkele vragen over onder meer circulariteit.
 - Volt stelt een aantal vragen, onder meer over Europese samenwerking op het terrein van kritieke grondstoffen.
 - SGP heeft een paar vragen over onder meer vitale infrastructuur die gebruik maakt van kritieke grondstoffen.

¹ Dit is conform de tekst hierover in Kamerstuk 21501-02-2602, 23 januari 2023.